

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутингу

проф. Ганна Ільківна З.

Протокол № 8 від 17.10. 2018 р.

ПРОГРАМА

Нормативної навчальної дисципліни

Порівняльна педагогіка

підготовки бакалаврів

спеціальності 012 Дошкільна освіта

013 Початкова освіта

освітньої програми (спеціалізації) 012 Дошкільна освіта

013 Початкова освіта

Програма навчальної дисципліни «Порівняльна педагогіка» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта, спеціальності 012 Дошкільна педагогіка, 013 Початкова освіта, за освітньою програмою 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта.

Розробник: Смолюк С. В., кандидат педагогічних наук, старший викладач

Рецензент: Петрук В.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогіки

протокол № 2 від 12.09.2018 р.

Завідувач кафедри: (підпис) (Смолюк С.В.)
(оригінал, ініціали)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи
протокол № ____ від 5 вересня 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (Антонюк В. З.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1
(денна форма)

Найменування показників:	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта, 012 Дошкільна освіта 013 Початкова освіта, підготовки бакалавра,	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
		Лекції 28 год.
		Практичні (семінарські) 26 год.
		Лабораторні __ год.
ІНД: немає		Індивідуальні __ год.
		Самостійна робота 60 год.
		Консультації 6 год.
		Форма контролю: екзамен

Таблиця 2
(заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	0101 Педагогічна освіта, 6.010102 Початкова освіта, підготовки бакалавра	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання <u>7</u>
		Семестр <u>3-ій</u>
		Лекції <u>10 год.</u>
		Практичні (семінарські) <u>6 год.</u>
		Лабораторні <u>___ год.</u>
ІНД: <u>немає</u>		Індивідуальні <u>___ год.</u>
		Самостійна робота <u>122 год.</u>
		Консультації <u>12 год.</u>
		Форма контролю: <u>екзамен</u>

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна розкриває основні характеристики системи освіти; фактори, що зумовлюють особливості освітньої культури конкретної країни; найефективніші методи дослідження проблем компаративістики; можливі моделі організації і управління освітніми системами; оптимальну змістову і процесуальну сторони навчання в зарубіжних країнах; ефективні напрями реформування загальної і професійної освіти; роль міжнародних організацій і фондів в розвитку освіти в світі.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування компетенцій:

- ефективно використовувати методи дослідження порівняльної педагогіки;

- аналізувати і порівнювати освітні системи окремих країн, педагогічні теорії, статистичні факти, явища порівняльної педагогіки;
- узагальнювати і робити висновки про стан розвитку зарубіжних систем освіти;
- визначати можливості і умови запозичення зарубіжного досвіду у вітчизняну освітню практику;
- виголошувати, обговорювати і відстоювати думку в письмовій і усній формі;
- знаходити, аналітично сприймати, систематизувати письмову інформацію з друкованих і електронних джерел.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 3
(денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Основні фактори і напрями розвитку освіти в світі.					
Тема 1. Виникнення і становлення порівняльної педагогіки як науки	13	4	2	6	1
Тема 2. Фактори, які визначають стан і напрями розвитку освіти країни	13	4	2	6	1
Тема 3. Західні моделі організації й управління освітніми системами	13	4	2	6	1
Тема 4. Національні особливості розвитку освіти в зарубіжних країнах	13	4	2	6	1
Тема 5. Сучасні домінуючі педагогічні теорії в зарубіжних країнах	11	2	2	6	1
Разом за модулем 1	63	20	10	30	5
Змістовий модуль 2. Національні особливості систем освіти зарубіжних країн та їх функціонування					
Тема 6. Організація дошкільної освіти в країнах зарубіжжя	12	2	4	6	
Тема 7. Зміст і організація навчання в загальноосвітніх школах зарубіжних країн	13	2	4	6	1
Тема 8. Організація діяльності вищих навчальних закладів	12	2	4	6	
Тема 9. Професійна підготовка учителів у країнах зарубіжжя	10	2	2	6	
Тема 10. Роль міжнародних організацій і фондів в розвитку освіти в світі	10	2	2	6	
Разом за модулем 2	57	10	16	30	1
Всього годин:	120	28	26	60	6

Таблиця 4
(заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Основні фактори і напрями розвитку освіти в світі.					
Тема 1. Виникнення і становлення порівняльної педагогіки як науки	13	2		10	1
Тема 2. Фактори, які визначають стан і напрями розвитку освіти країни	15	2		12	1
Тема 3. Західні моделі організації й управління освітніми системами	15		2	12	1
Тема 4. Національні особливості розвитку освіти в зарубіжних країнах	15		2	12	1
Тема 5. Сучасні домінуючі педагогічні теорії в зарубіжних країнах	13			12	1
Разом за модулем 1	71	4	4	58	5
Змістовий модуль 2. Національні особливості систем освіти зарубіжних країн та їх функціонування					
Тема 6. Організація дошкільної освіти в країнах зарубіжжя	18	2		14	2
Тема 7. Зміст і організація навчання в загальноосвітніх школах зарубіжних країн	18	2		14	2
Тема 8. Організація діяльності вищих навчальних закладів	18	2		14	2
Тема 9. Професійна підготовка учителів у країнах зарубіжжя	12		2	10	
Тема 10. Роль міжнародних організацій і фондів в розвитку освіти в світі	13			12	1
Разом за модулем 2	79	6	2	64	7
Всього годин:	150	10	6	122	12

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 5
(денна форма)

№ теми	Тема				Кількість годин
1	1. Заповнити таблицю 1:				6
	Таблиця 1				
	Зв'язок порівняльної педагогіки з іншими педагогічними науками і галузями педагогіки				
	№ сл.	Назва педагогічної науки чи галузі педагогіки	Поняття, терміни, положення, які використовує порівняльна педагогіка	Інформація, яку надає цим наукам порівняльна педагогіка	

2. Заповнити таблицю 2:

Таблиця 2

Зв'язок порівняльної педагогіки з іншими науками

№ п/п	Назва науки з якою пов'язана порівняльна педагогіка	Галузі і зміст інформації, які використовує порівняльна педагогіка

3. Прочитайте статтю К.Д.Ушинського "Три елементи школи" (Вибрані твори в 2-х т.– К.: Радликола, 1983.– Т.1.– С.26–38) і коротко запишіть відповіді та такі запитання:

- яким проблемам присвячена стаття?
- чому вона так називається?
- яку головну думку проводить автор відносно піднятої проблеми?
- якими методами дослідження порівняльної педагогіки скористався К.Д.Ушинський? (аргументуйте свою думку).
- які з використаних методів з Вашого погляду є особливо продуманими та інформативними?
- які способи опису зібраного матеріалу використовує К.Д.Ушинський? (аргументуйте свою думку). Чи вдало використані і реалізовані ці способи?

1. Підготувати презентацію про сучасну соціально-економічну, політичну і культурну ситуацію окремої країни (США, Великобританія, Японія, Польща, Україна)

2. На основі отриманої інформації заповнити таблиці 3 і 4.

Таблиця 3

Порівняння основних соціально-географічних та політичних характеристик країн

Країни	Повна назва країни, кількість населення, площа, столиця	Офіційна мова, народи, підданість країни	Домінуюча релігія	Форми державного устрою та управління	Участь у міжнародних організаціях
США					
ОК					
Японія					
ПНР					
України					

Таблиця 4

Порівняння національних проявів соціально-економічних факторів

Країни	ВВП на душу населення	Загальна хар-тика економічної потужності	Частка зайнятості у виробничій сфері	Соціально-економічна стратегія країни	Інформація, науково-технічний розвиток	Належність до типу сусп-ва	Показник ДР
США							
ОК							
Японія							
ПНР							
України							

3. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) в соціально-географічних та політичних характеристиках США, Великобританії, Японії, Польщі, України.

4. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) в соціально-економічному розвитку США, Великобританії, Японії, Польщі, України.

3	1. На основі зібраної і отриманої інформації заповнити таблицю 5. Таблиця 5 Порівняння структури сучасних систем освіти в країнах зарубіжжя <table><tr><th>Країни</th><th>Повна писемність (жодні і яка)</th><th>Повна шкільна</th><th>Повна вища школа (університети)</th><th>Запровадження обов'язкової початкової освіти</th><th>Запровадження обов'язкової середньої освіти</th></tr><tr><td>США</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ОК</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Японія</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ПНР</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Україна</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> 2. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) в історико-освітньої ситуації США, Великобританії, Японії, Польщі, України.	Країни	Повна писемність (жодні і яка)	Повна шкільна	Повна вища школа (університети)	Запровадження обов'язкової початкової освіти	Запровадження обов'язкової середньої освіти	США						ОК						Японія						ПНР						Україна						6			
Країни	Повна писемність (жодні і яка)	Повна шкільна	Повна вища школа (університети)	Запровадження обов'язкової початкової освіти	Запровадження обов'язкової середньої освіти																																				
США																																									
ОК																																									
Японія																																									
ПНР																																									
Україна																																									
4	1. На основі зібраної і отриманої інформації зробити таблицю 6 в довільній формі. Порівняльні показники розвитку освіти в регіонах а) європейський регіон; б) північноамериканський регіон; в) латиноамериканський регіон; г) арабський регіон; д) азійський регіон; е) австралійський регіон; є) регіон тропічної Африки.	6																																							
5	1. На основі зібраної і отриманої інформації заповнити таблицю 6. Таблиця 6 Порівняння особливостей дошкільної освіти зарубіжних країн <table><tr><th rowspan="2">Країни</th><th rowspan="2">Дошкільна освіта (тип і вік дітей)</th><th rowspan="2">Початкова школа</th><th colspan="2">Середня школа</th><th rowspan="2">Тип управління</th></tr><tr><th>Молодша (підпідліткова)</th><th>Старша (підліткова)</th></tr><tr><td>США</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ОК</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Японія</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ПНР</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Україна</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> 2. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) сучасних систем освіти США, Великобританії, Японії, Польщі, України.	Країни	Дошкільна освіта (тип і вік дітей)	Початкова школа	Середня школа		Тип управління	Молодша (підпідліткова)	Старша (підліткова)	США						ОК						Японія						ПНР						Україна						6	
Країни	Дошкільна освіта (тип і вік дітей)				Початкова школа	Середня школа		Тип управління																																	
		Молодша (підпідліткова)	Старша (підліткова)																																						
США																																									
ОК																																									
Японія																																									
ПНР																																									
Україна																																									
6	1. На основі зібраної і отриманої інформації заповнити таблицю 7. Таблиця 7 Порівняння особливостей початкової освіти зарубіжних країн <table><tr><th rowspan="2">Країни</th><th colspan="3">Рівновідділ дошкільних закладів та їх основні заклади і режим праці</th><th rowspan="2">Передшкільний заклад його основні змішання і організаційні засади</th><th rowspan="2">Примітки</th></tr><tr><th>Першого вікового періоду</th><th>Другого вікового періоду</th><th>Третього вікового періоду</th></tr><tr><td>США</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ОК</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Японія</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ПНР</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Україна</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> 2. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) в дошкільній	Країни	Рівновідділ дошкільних закладів та їх основні заклади і режим праці			Передшкільний заклад його основні змішання і організаційні засади	Примітки	Першого вікового періоду	Другого вікового періоду	Третього вікового періоду	США						ОК						Японія						ПНР						Україна						6
Країни	Рівновідділ дошкільних закладів та їх основні заклади і режим праці			Передшкільний заклад його основні змішання і організаційні засади	Примітки																																				
	Першого вікового періоду	Другого вікового періоду	Третього вікового періоду																																						
США																																									
ОК																																									
Японія																																									
ПНР																																									
Україна																																									

	освіті США, Великобританії, Японії, Польщі, України.																																											
7	1. На основі зібраної і отриманої інформації заповнити таблицю 8. Таблиця 8 Порівняння особливостей неповної середньої освіти зарубіжних країн <table><tr><th>Країни</th><th>Особливості організації роботи початкової школи</th><th>Зміст навчання</th><th>Основні методи навчання</th><th>Контроль і оцінювання учнів</th><th>Примітка</th></tr><tr><td>США</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Британія</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Японія</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ПНР</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Україна</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> 2. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) в початковій освіті США, Великобританії, Японії, Польщі, України.	Країни	Особливості організації роботи початкової школи	Зміст навчання	Основні методи навчання	Контроль і оцінювання учнів	Примітка	США						Британія						Японія						ПНР						Україна						6						
Країни	Особливості організації роботи початкової школи	Зміст навчання	Основні методи навчання	Контроль і оцінювання учнів	Примітка																																							
США																																												
Британія																																												
Японія																																												
ПНР																																												
Україна																																												
8	1. На основі зібраної і отриманої інформації заповнити таблицю 9 Таблиця 9 Порівняння особливостей вищої освіти зарубіжних країн <table><tr><th>Країни</th><th>Особливості організації роботи неповної середньої школи</th><th>Зміст навчання</th><th>Основні методи навчання</th><th>Контроль і оцінювання учнів</th><th>Підсумкова атестація</th><th>Примітка</th></tr><tr><td>США</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Британія</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Японія</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ПНР</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Україна</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	Країни	Особливості організації роботи неповної середньої школи	Зміст навчання	Основні методи навчання	Контроль і оцінювання учнів	Підсумкова атестація	Примітка	США							Британія							Японія							ПНР							Україна							6
Країни	Особливості організації роботи неповної середньої школи	Зміст навчання	Основні методи навчання	Контроль і оцінювання учнів	Підсумкова атестація	Примітка																																						
США																																												
Британія																																												
Японія																																												
ПНР																																												
Україна																																												
9	1. На основі отриманої інформації заповнити таблицю 10. Таблиця 10 Порівняння моделей професійної підготовки учителів в зарубіжних країнах <table><tr><th>Характеристики змістових і процесуальних особливостей</th><th>Американська модель</th><th>Англійська модель</th><th>Японська модель</th><th>Польська модель</th><th>Українська модель</th></tr><tr><td>Фази загальної підготовки</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Фази спеціальної підготовки</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Фази педагогічно-практичної підготовки</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> 2. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) американської, англійської, японської, польської, української моделей професійної підготовки учителів.	Характеристики змістових і процесуальних особливостей	Американська модель	Англійська модель	Японська модель	Польська модель	Українська модель	Фази загальної підготовки						Фази спеціальної підготовки						Фази педагогічно-практичної підготовки						6																		
Характеристики змістових і процесуальних особливостей	Американська модель	Англійська модель	Японська модель	Польська модель	Українська модель																																							
Фази загальної підготовки																																												
Фази спеціальної підготовки																																												
Фази педагогічно-практичної підготовки																																												
10	1. Зібрану інформацію про міжнародні організації і фонди подати в таблиці. Таблиця 11 Діяльність міжнародних організацій у освітній галузі <table><tr><th>Назва організації</th><th>Дата створення, місце знаходження</th><th>Основні напрями (галузі) діяльності</th><th>Основні пастави</th><th>Результати діяльності</th><th>Примітка</th></tr><tr><td>ЮНЕСКО</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ЮНІСЕФ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Рада Європи</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Європейський парламент</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Рада СС</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	Назва організації	Дата створення, місце знаходження	Основні напрями (галузі) діяльності	Основні пастави	Результати діяльності	Примітка	ЮНЕСКО						ЮНІСЕФ						Рада Європи						Європейський парламент						Рада СС						6						
Назва організації	Дата створення, місце знаходження	Основні напрями (галузі) діяльності	Основні пастави	Результати діяльності	Примітка																																							
ЮНЕСКО																																												
ЮНІСЕФ																																												
Рада Європи																																												
Європейський парламент																																												
Рада СС																																												

	Співредакційна комісія						
	СЕНЕС (Європейський центр з вищої освіти)						
	2. Ознайомтесь з публікаціями журналу „Кур'єр ЮНЕСКО” (з 2000 року) і дайте відповіді на такі запитання: — Які найважливіші теми висвітлюються журналом? — Які теми з освітнього напрямку є найбільш актуальними? 3. Підготуйте повідомлення про зміст однієї із статей, що стосуються культурно-освітнього напрямку діяльності ЮНЕСКО.						
	Підготовка до контрольної роботи						6
	Підготовка до екзамену						16
	Разом						60

Таблиця 6
(заочна форма)

№ теми	Тема	Кількість годин								
1	1. Заповнити таблицю 1: Таблиця 1 Зв'язок порівняльної педагогіки з іншими педагогічними науками і галузями педагогіки <table><tr><th>№ пп</th><th>Назва педагогічної науки чи галузі педагогіки</th><th>Поняття, термини, положення, які використовують порівняльна педагогіка</th><th>Інформація, яку надає цим наукам порівняльна педагогіка</th></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	№ пп	Назва педагогічної науки чи галузі педагогіки	Поняття, термини, положення, які використовують порівняльна педагогіка	Інформація, яку надає цим наукам порівняльна педагогіка					10
	№ пп	Назва педагогічної науки чи галузі педагогіки	Поняття, термини, положення, які використовують порівняльна педагогіка	Інформація, яку надає цим наукам порівняльна педагогіка						
	2. Заповнити таблицю 2: Таблиця 2 Зв'язок порівняльної педагогіки з іншими науками <table><tr><th>№ пп</th><th>Назва науки з якою пов'язана порівняльна педагогіка</th><th>Галузі і зміст інформації, які використовують порівняльна педагогіка</th></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>	№ пп	Назва науки з якою пов'язана порівняльна педагогіка	Галузі і зміст інформації, які використовують порівняльна педагогіка						
№ пп	Назва науки з якою пов'язана порівняльна педагогіка	Галузі і зміст інформації, які використовують порівняльна педагогіка								
3. Прочитайте статтю К.Д.Ушинського "Три елементи школи" (Вибрані твори в 2-х т.– К.: Радшкола, 1983.– Т.1.– С.26–38) і коротко запишіть відповіді та такі запитання: а) яким проблемам присвячена стаття? б) чому вона так називається? в) яку головну думку проводить автор відносно піднятої проблеми? г) якими методами дослідження порівняльної педагогіки скористався К.Д.Ушинський? (аргументуйте свою думку). д) які з використаних методів з Вашого погляду є особливо продуманими та інформативними? е) які способи опису зібраного матеріалу використовує К.Д.Ушинський? (аргументуйте свою думку). Чи вдало використані і реалізовані ці способи?										
2.	1. Підготувати презентацію про сучасну соціально-економічну, політичну і культурну ситуацію окремої країни (США, Великобританія, Японія, Польща, Україна) 2. На основі отриманої інформації заповнити таблиці 3 і 4.	12								

Таблиця 3

Порівняння основних соціально-географічних та політичних характеристик країн

Країни	Повна назва країни, кількість населення, площ, столиця	Офіційна мова, народи, що заселяють країну	Домінуюча релігія	Форми державного устрою та управління	Участь у міжнародних організаціях
США					
ОК					
Японія					
ПНР					
Україна					

Таблиця 4

Порівняння національних проявів соціально-економічних факторів

Країни	ВВП на душу населення	Загальна харчова енергетична потужність	Частка зайнятості у виробничій сфері	Соціальна стратифікація і країні	Інформаційні, науково-технічний розвиток	Надежність за типом сусп-ства	Показник ІДР
США							
ОК							
Японія							
ПНР							
Україна							

5. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) в соціально-географічних та політичних характеристиках США, Великобританії, Японії, Польщі, України.

6. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) в соціально-економічному розвитку США, Великобританії, Японії, Польщі, України.

1. На основі зібраної і отриманої інформації заповнити таблицю 5.

Таблиця 5

Порівняння структури сучасних систем освіти в країнах зарубіжжя

Країни	Повна писемності (жодні і жодні)	Повна ліквідація	Повна ліквідація (університетів)	Запровадження обов'язкової початкової освіти	Запровадження обов'язкової середньої освіти
США					
ОК					
Японія					
ПНР					
Україна					

2. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) в історико-освітній ситуації США, Великобританії, Японії, Польщі, України.

1. На основі зібраної і отриманої інформації зробити таблицю 6 в довільній формі.

Порівняльні показники розвитку освіти в регіонах

- а) європейський регіон;
- б) північноамериканський регіон;
- в) латиноамериканський регіон;
- г) арабський регіон;
- д) азійський регіон;
- е) австралійський регіон;
- є) регіон тропічної Африки.

9	1. На основі отриманої інформації заповнити таблиці 10. Таблиця 10 Порівняння моделей професійної підготовки учителів в зарубіжних країнах <table border="1" data-bbox="293 295 1230 573"> <tr> <th>Характеристики змістових і процесуальних особливостей</th><th>Американська модель</th><th>Англійська модель</th><th>Японська модель</th><th>Польська модель</th><th>Українська модель</th></tr> <tr> <td>Форми загальної підготовки</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Форми спеціальної підготовки</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Форми педагогічно-практичної підготовки</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table> 2. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) американської, англійської, японської, польської, української моделей професійної підготовки учителів.	Характеристики змістових і процесуальних особливостей	Американська модель	Англійська модель	Японська модель	Польська модель	Українська модель	Форми загальної підготовки						Форми спеціальної підготовки						Форми педагогічно-практичної підготовки						10																								
Характеристики змістових і процесуальних особливостей	Американська модель	Англійська модель	Японська модель	Польська модель	Українська модель																																													
Форми загальної підготовки																																																		
Форми спеціальної підготовки																																																		
Форми педагогічно-практичної підготовки																																																		
10	1. Зібрану інформацію про міжнародні організації і фонди подати в таблиці. Таблиця 11 Діяльність міжнародних організацій у освітній галузі <table border="1" data-bbox="293 873 1243 1290"> <tr> <th>Назва організації</th><th>Дата створення, місце знаходження</th><th>Основні напрями (галузі) діяльності</th><th>Основні завдання</th><th>Результати діяльності</th><th>Примітка</th></tr> <tr><td>ЮНЕСКО</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ЮНІСЕФ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Рада Європи</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Європейський парламент</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Рада ЄС</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Європейська комісія</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>СЕПЕС (Європейський центр і вищої освіти)</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table> 2. Ознайомтесь з публікаціями журналу „Кур’єр ЮНЕСКО” (з 2000 року) і дайте відповіді на такі запитання: — Які найважливіші теми висвітлюються журналом? — Які теми з освітнього напрямку є найбільш актуальними? 3. Підготуйте повідомлення про зміст однієї із статей, що стосуються культурно-освітнього напрямку діяльності ЮНЕСКО.	Назва організації	Дата створення, місце знаходження	Основні напрями (галузі) діяльності	Основні завдання	Результати діяльності	Примітка	ЮНЕСКО						ЮНІСЕФ						Рада Європи						Європейський парламент						Рада ЄС						Європейська комісія						СЕПЕС (Європейський центр і вищої освіти)						12
Назва організації	Дата створення, місце знаходження	Основні напрями (галузі) діяльності	Основні завдання	Результати діяльності	Примітка																																													
ЮНЕСКО																																																		
ЮНІСЕФ																																																		
Рада Європи																																																		
Європейський парламент																																																		
Рада ЄС																																																		
Європейська комісія																																																		
СЕПЕС (Європейський центр і вищої освіти)																																																		
	Підготовка до контрольної роботи	6																																																
	Підготовка до екзамену	16																																																
	Разом	122																																																

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Немає

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 7
(оціна форма)

Поточний контроль (max = 40 балів)													Модульний контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1													Модуль 2		
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2								МКР1	МКР2	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T6	T7	T7	T8	T8	T9	T10	30	30	100
3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

Таблиця 8
(заочна форма)

Поточний контроль (max = 40 балів)			Модульний контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1			Модуль 2		
Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2	МКР 1	МКР 2	
T3	T4	T9			
10	10	20	30	30	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Абашкіна Н.В. Організація навчально-виховного процесу у вальдорфській школі / Н.В.Абашкіна // Початкова школа. – 1993. – № 1
2. Абашкіна Н.В. У вальдорфських школах ФРН / Н.В.Абашкіна // Рідна школа. – 1992. – № 1
3. Алфёров Ю.С. Мониторинг развития образования в мире / Ю.С.Алфёров // Педагогика. – 2002. – № 7
4. Бабич В.Н. Контроль знань, умінь і навичок учасників в середніх школах США / В.Н. Бабич // Иностраный язык в школе. – 1990. – № 2
5. Бабе А. Фафуива Проблемы преемственности традиционного и школьного образования в Африке / Бабе А. Фафуива // Курьер ЮНЕСКО. – 1978. – июнь

6. Байденко В.И. Болонский процесс: Структурная реформа высшего образования Европы / В.И.Байденко. – М., 2005 – 128 с.
7. Балясна О. Вища освіта за польським зразком / О.Балясна // Спудей – 2006. – № 8-9. С. 12-14.
8. Барановська О. Сучасна модель оцінювання навчальних досягнень учнів: переваги і недоліки / О.Барановська // Рідна школа – 2000 – № 7 – С. 49-50.
9. Беланова Р.А. Гуманізація та гуманітаризація освіти в класичних університетах (Україна - США) / Р.А. Беланова – К.: Центр практичної філософії, 2001. – 216 с.
10. Богачевская О. Об американской экономической науке и образовании / О.Богачевская // Мировая экономика и международные отношения – 2002 – 10 – С. 106-109
11. Боднар І. Міжнародна інформація / І. Боднар – Л.: Новий світ, 2000, 2006 – 212 с.
12. Бондаренко Е.А., Журин А.А. Состояние медиа-образования в мире / Е.А.Бондаренко, А.А.Журин // Педагогика – 2002 – № 3
13. Боровская Н.Е. Модернизация учебных планов и программ в школах КНР / Н.Е. Боровская // Педагогика – 2002 – № 10
14. Борисенков В.П. Народное образование и педагогическая мысль в освободительных странах Африки. Традиции и современность / В.П.Борисенков – М.: Педагогика, 1987 – 139 с.
15. Бороцько М. ЮНЕСКО: історія створення і сучасна структура / М.Бороцько // Педагогика – 2000 – № 2
16. Бурник М.С., Степенько Т.В. Комп'ютеризація навчання в початковій школі США / М.С.Бурник, Т.В.Степенько // Початкова школа. – 1989. – № 2.
17. Бухарева Л.М. Государственный и частный сектор высшего образования в Бразилии / Л.М. Бухарева // Педагогика – 2000 – № 5
18. Ванштейн Г. Интернет как фактор общественных информаций / Г.Ванштейн // Мировая экономика и международные отношения – 2002 – 7 – С. 16-27
19. Василюк А. Польська професійна педагогіка про компетентність вчителів / А. Василюк // Шлях освіти – 1998 – № 4
20. Василюк А. Реформа освіти в сучасній Польщі / А. Василюк // Шлях освіти – 1999 – № 2
21. Васина Е. Н. Бразилия праздничная / Е.Н.Васина // Латинская Америка – 2001 – 6 – С. 75-84
22. Реалізація Болонських принципів у реаліях польської вищої освіти / Я. Вежбіньський // Університет. – 2005. – № 6. – с. 89-94.
23. Воскресенская Н.П. Поиски государственных образовательных стандартов за рубежом / Н.П.Воскресенская // Педагогика – 1994. – № 2.
24. Вронська О.В. Три тижні в американській школі / О.В. Вронська // Рідна школа. – 1994. – № 11.
25. Вульфсон Б. Проблемы «европейского воспитания» / Б.Вульфсон // Педагогика – 2000 – 2
26. Вульфсон Б. Развитие образования в современном мире / Б.Вульфсон // Педагогика – 1995 – № 6
27. Вульфсон Б.Л. Методы сравнительной педагогики / Б.Вульфсон // Педагогика – 2002 – № 2
28. Вульфсон Б.Л. Сравнительная педагогика: история и современные проблемы / Б.Вульфсон – М.: Из-во УРАО, 2003 – 232 с.
29. Вульфсон Б.Л. Управление образованием на Западе: тенденции централизации и децентрализации / Б.Вульфсон // Педагогика – 1997 – № 2
30. Гайворонский В. 10 лет по пути реформ / В.Гайворонский // Азия и Африка сегодня – 2001 – № 1 – С. 12-17

31. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: історія і теорія / В.М.Галузинський, М.Б.Євтух – К.: Вища школа, 1995, с. 62-67
32. Галує О.М. Порівняльна педагогіка / за ред. Галує О.М., Шапошнікова Л.М. – К.: Вища школа, 2006 – 216 с.
33. Георгиева Т.С. Высшая школа США на современном этапе / Т.С.Георгиева .– М.:Высш. шк., 1989.
34. Глобалізація і демократія // Німеччина – 2000 – № 4 – С. 6-13
35. Горбунова Л. Освіта в умовах поліетнічного суспільства / Л.Горбунова // Вища освіта України – 2002 – № 4
36. Гриневич Л. Децентралізація управління освітньою системою (на прикладі Польщі) / Л.Гриневич // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7. – № 3-4. – с. 153-160.
37. Гриншпун С.С. Новые ориентиры в деятельности американской школы / С.С.Гриншпун // Педагогика – 2007 – № 1 – С. 109-117.
38. Давньокитайська міфологія як засіб родинного виховання: Наук. монографія. – Запоріжжя: Поліграф, 2004. – 260с.
39. Дети с Небес: Искусство позитивного воспитания: Как развить в ребенке дух сотрудничества, отзывчивость и уверенность в себе: Пер. с англ. – К.: М.: София, 2003. – 398с.
40. Джуринский А.Н. Поликультурное воспитание: сущность и перспективы развития / А.Н.Джуринский // Педагогика – 2002 – №10
41. Джуринский А.Н. Развитие образования в современном мире / А.Н.Джуринский. – М.: ВЛАДОС, 1999. – 200 с.
42. Джуринский А.Н. Реформы зарубежной школы / А.Н.Джуринский.– М.:Знание, 1987.
43. Джуринский А.Н. Сравнительная педагогика / А.Н.Джуринский М.: Академа, 1998 – 176 с..
44. Діалог культур // Німеччина – 2000 – 4 – С. 52-53
45. Дмитриев Г.Д. Многокультурное образование / Г.Д.Дмитриев – М.: Народное образование, 1999 – 208 с.
46. Добсон Дж. Не бойтесь быть строгими / Дж.Добсон –М.:Центр общечел.ценностей, 1996.
47. Доклад о мировом развитии 2000-2001 годы. – М., 2002
48. Документи об освіті: проблеми визнання і порівняльності.– К., 1995 – 64 с.
49. Ельцова О.В. Системы негосударственных общеобразовательных школ ФРГ / О.В. Ельцова // Педагогика – 2002 – № 9
50. Ермолаева З. Современное состояние образования в Латинской Америке / З.Ермолаева // Педагогика – 1992 – №№ 3,4
51. Єгоров Г. Тенденції розвитку порівняльної педагогіки за кордоном / Г.Єгоров // Шлях освіти – 1999– № 1
52. Єленський В.С. Релігійне навчання й виховання в законодавствах та освітніх системах західноукраїнських країн / В.С. Єленський // Людина і світ – 2001 – № 11-12 – С. 32-36
53. Жуковський В. Етапи морально-етичного виховання в американській школі / В.Жуковський // Рідна школа – 2006 – № 11 – С. 77-80.
54. Жуковський В.М. Морально-етичне виховання в історії американської школи / В.М.Жуковський– Острог: РВВ Нац. У-ту "Острозька академія", 2002. – 427 с.
55. Загальноосвітня школа в Західній Європі: традиції і реформи //Початкова школа.– 1989.–№7,
56. Закашнікова Е. Надежды и разочарования / Е.Закашнікова // Азия и Африка сегодня – 2001 – №1 – С. 18-23

57. Зубченко О. Історичні передумови формування технологічного підходу до навчання в західноєвропейських країнах / О.Зубченко // Рідна школа – 2006 – № 12 – С. 72-74.
58. Зязюн І.А. Реформа освіти в Японії / Зязюн І.А.//Рідна школа –1993.–№8.
59. Ислам и проблемы национализма в странах Ближнего и Среднего Востока –М.: Политиздат, 1986 –143 с.
60. Іванова Н.Л. Кого ми виховуємо (погляд учителів Росії і Голландії на виховання) / Н.Л.Іванова // Виховна робота в школі – 2006 – № 9 – С. 45-47.
61. Іванюк І. Системи оцінювання знань учнів в зарубіжних школах / І.Іванюк // Освіта – 2001 – 20-27 червня.
62. Інноваційні технології та реформа змісту освіти в контексті Лісабонської стратегії ЄС. – К.: Освіта України, 2007, – 196 с.
63. Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології. – К.: Атіка, 2005. – 252 с.
64. Історія зарубіжної педагогіки / за ред. С.І.Коваленко – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 664 с.
65. Кабакчи К. Больше чем просто школы (частные школы Великобритании) / Кабакчи К // Обучение за рубежом – 2003 – № 3 – С. 18-20.
66. Келли Дж., Данко Р., Корзинский Е. Образование в Канаде: современное состояние и тенденции развития / Дж.Келли, Р.Данко, Е.Корзинский // Педагогика – 2000 – № 1 – С. 93-100.
67. Кіщенко Ю.В. Формування професійної майстерності вчителя в системі педагогічної освіти Англії та Уельсу / Ю.В.Кіщенко– Херсон: ХДУ, 2004. – 172 с.
68. Кларин М.В. Педагогическая технология в учебном процессе: анализ зарубежного опыта / М.В.Кларин. – М.:Знание, 1987.
69. Клепиков В. Современный Китай / В.Клепиков // Педагогика – 2000 – 5
70. Клепиков В.С. Образование в развитых странах Азии и борьба за его демократизацию / В.С.Клепиков.–М.:Политиздат, 1986.–С.132–150.
71. Кнорр Н. Спільні і відмінні риси систем освіти України та США (порівняльний аспект) / Н.Кнорр // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7. – № 3-4. – с. 161-165.
72. Кольченко В. Шумные уроки в Нью-Йорке / В.Кольченко //Семья и школа.–1991– №8.
73. Корсак К. Порівняльна педагогіка – попелушка чи принцеса / К.Корсак // Науковий світ – 2001 – 2 –С. 8-9
74. Корсак К. Порівняльна педагогіка як наука і навчальний предмет / К.Корсак // Шлях освіти, 1999, № 3
75. Корсак К. Світова вища освіта / К.Корсак. – К.: МАУП-МКА, 1997 – 209 с.
76. Костюк С. Твоє навчання в США: секрети підготовки вступних документів / С.Костюк – К.: Альфа-Прайм, 2004. – 112 с.
77. Кошманова Т. Кейс-метод в педагогічній освіті США / Т.Кошманова // Шлях освіти – 2000 – № 1
78. Кошманова Т. Коопероване навчання як модель підготовки американських учителів / Т.Кошманова // Шлях освіти – 1999 – № 2
79. Кравець В. Зарубіжна школа і педагогіка ХХ століття / В. Кравець.–Тернопіль, 1996.
80. Красовицький М.Ю. Моральне виховання учнів в теорії і практиці американської школи / Красовицький М.Ю.//Рідна школа.–1998.
81. Красовицький М.Ю. Підвищення кваліфікації вчителів американської школи / М.Ю.Красовицький //Рідна школа.–1998.
82. Крывелев И.А. История религий / И.А.Крывелев– М.: Мысль, 1988
83. Куписевич Ч. Основы дидактики / Ч.Куписевич. – М.: Просвещение, 1989

84. Лавриченко Н.М. Педагогіка соціалізації: Європейські абрис / Н.М.Лавриченко. – К.: ВІРА ІНСАЙТ, 2000. – 444 с.
85. Лавриченко Н.М. Тенденції розвитку порівняльної педагогіки за кордоном / Лавриченко Н.М. // Шлях освіти, 1999, № 1
86. Левенталь В. Первые впечатления / В.Левенталь // Семья и школа.–1991–№8.
87. Левченко Т.І. Розвиток освіти та особистості в різних педагогічних системах / Т.І.Левченко. – Вінниця: Нова Книга, 2002. – 512 с.
88. Ледлофф Жан. Как вырастить ребенка счастливым: Принцип преемственности / Жан Ледлофф. – М.: Генезис.- 2003. – 208 с.
89. Лігоцький Н.О. Тенденції розвитку світових освітніх систем / Н.О. Лігоцький – К., 1995
90. Локшина О. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів у школах Західної Європи / О.Локшина // Директор школи – 2006 – №№ 37-40.
91. Майборода С.В. Підготовка учителів початкових шкіл в об'єднаній республіці Танзанія / С.В.Майборода // Початкова школа – 1989 – 4
92. Малькова З. США поиски решения стратегической задачи школы / З. Малькова // Педагогика – 2000 – № 1
93. Малькова З.А. Школа и педагогика за рубежом / З.А.Малькова. – М.:Просвещение.–1983.
94. Малькова З.А., Вульфсон Б.Л. Сравнительная педагогика / З.А. Малькова, Б.Л.Вульфсон. – М.: НПО «МОДЕК», 1996
95. Масайосі Х. Вільна особистість / Х.Масайосі // Дитячий садок – 2000 – № 3 – С. 2-3.
96. Международные организации системы ООН; Справочник / сост. А.А.Титаренко. – М., 1990
97. Мельниченко Б. Тестування у сучасній польській школі / Б.Мельниченко // Математика в школі. – 2000. – № 11 – С. 6-10.
98. Мельянец В.А. Экономический рост в развивающихся странах: достижения, контрасты и парадоксы / В.А.Мельянец // Восток – 2001 – 1, 2, 3
99. Миронов В.Б. Век образования / В.Б.Миронов.–М.:Педагогика, 1990.
100. Мирошніченко М.І. Роль сучасної американської школи у підготовці майбутнього сім'янина / М.І.Мирошніченко //Початкова школа.–1990.–№9.
101. Митина В. Частные школы в развитых странах Запада / В. Митина // Педагогика – 1996 – № 4
102. Моніторинг стандартів освіти / за ред. А.Тайджмана та Т. Невілла Полстейна – Л.: Літопис, 2003. – 328 с.
103. Мукаева О.Д. Буддийское воспитание в контексте современности / О.Д. Мукаева // Педагогика – 2002 – №2 – С. 38-43
104. Народное образование в Китае //Агитатор.–1989.–№22.
105. Нгуен Динь Дам Французская политика во Вьетнаме в сфере просвещения: конец 19-нач. 20 века / Нгуен Динь Дам // Восток – 2001 – 6 – С. 17-23
106. Неогуманистическая стратегия обучения в западной педагогике //Экспересс-информация.–1992.–№8.
107. Непрерывное образование в контексте образовательных реформ в Украине / под ред. В.И. Астаховой. – Х.: Изд-во НУА, 2006. – 300с.
108. Никандров Н. Школьное дело в США: перспективы 2000 года / Н. Никандров // Педагогика – 1991 – № 11
109. Никитюк Т., Андріяш С. Великобританія зблизка / Т.Никитюк, С.Андріяш // Інфосвіт (щомісячний додаток до газет "Управління освітою" та "Директор школи") – 2002 – № 4 – С. 2-8.

110. Никитюк Т., Андріяш С. Система освіти в США / Т.Никитюк, С.Андріяш // Інфосвіт (щомісячний додаток до газет "Управління освітою" та "Директор школи") – 2002 – № 6 – С. 2-8.
111. Нічик В.М. Києво-Могилянська академія і німецька культура / В.М.Нічик – К.: Укр. Центр духовної культури, 2001. – 252 с.
112. Нуреев Р. Теории развития: новые модели экономического роста / Р.Нуреев // Вопросы экономики – 2000 – №9 – С. 136-157
113. Образование в современном мире /Под ред.М.И.Кондакова.–М.:Педагогика, 1986.
114. Общество и ценности. Колледжи и университеты в Соединённых Штатах. — Б.М., 2005 – 64 с.
115. Овчарук О. Основні напрями інноваційних процесів в початковій освіті європейських країн / Овчарук О.// Шлях освіти –1999 – № 4
116. Овчарук О. Тенденції та підходи до порівняльних досліджень / О.Овчарук // Шлях освіти – 1998 – С.19-20
117. Онегина В., Никитин В. Об организации учебного процесса в университетах США / В.Онегина, В.Никитин // Новый коллегіум – 2000 – №6 – С. 27-31.
118. Основные сведения об Организации Объединенных Наций. Справочник. –М., 1991
119. Павловський К. Трансформація вищої освіти в 21 столітті: польський погляд / К.Павловський. – К., 2005 – 230 с.
120. Парамонова Л.А., Протасова Е.Ю. Дошкольное и начальное образование за рубежом: История и современность / Л.А.Парамонова, Е.Ю.Протасова. – М.: Академия, 2001. – 240 с.
121. Пауло Ренато де Соуза Достижения и задачи системы образования в Бразилии / Пауло Ренато де Соуза // Латинская Америка – 2001 – 6 – С. 69-71
122. Педагогика народов мира: История и современность / под ред. З. Тажуризжа – М.: Пед. О-во России, 2001 – 576 с.
123. Педагогика народов мира: История и современность / под ред. К.Салимовка – М.: Пед. О-во России, 2000 – 576 с.
124. Педагогическая энциклопедия.–М.:Сов.энциклопедия, 1964.
125. Плохій З, Ждан В., Кириченко Н. Дошкільня у світі: дещо про історію і сьогодення / З. Плохій, В.Ждан, Н.Кириченко // Дошкільнє виховання – 1996 – №№ 8,9
126. Показатели уровня общеобразовательной подготовки школьников: из опыта развитых стран Запада// Экспресс-информация. – М., 1992
127. Права дитини.–Львів:Оксарт, 1995.
128. Пронников В.О., Ладанов І.Д. Освіта в Японії / В.О.Пронников, І.Д.Ладанов.–К.:Знання, 1991.
129. Психолого-педагогические исследования проблем одарённости в странах Западной Европы и Америки // Экспресс-информация – М., 1992
130. Пуховська Л. Активізація навчання в системі самостійної роботи у вищій школі США / Л. Пуховська // Вища і середня педагогічна освіта – 1992 – № 5
131. Пуховська Л. Розвиток теорії професійної підготовки вчителів у країнах Заходу / Л.Пуховська // Шлях освіти – 1998 – № 2
132. Пуховська Л.П. Професійна підготовка вчителів в Західній Європі: спільності і розбіжності / Л.Пуховська.–К.:Вища шк., 1997.
133. Рационалистическая модель школы и процесса обучения в западной педагогике //Экспресс-информация.–1992.–№7.
134. Резниченко В.Е. Нигде, кроме как на самбодроме / В.Е.Резниченко // Латинская Америка – 2001 – 5 – С. 86-92
135. Різниченко С.Т. Розвиток системи підготовки науково-педагогічних кадрів у США (історико-педагогічний аспект) / С.Т.Різниченко–К., 1999. – 160 с.
136. Роман Р.М. Формування педагогічної майстерності вчителів у вищій школі США / Роман Р.М.–К.: ІСПО, 1994.

137. Романова С. Тенденції неперервної освіти в зарубіжних країнах / С.Романова // Освіта і управління – 1999 – № 3.
138. Романовський О.О. Теорія і практика зарубіжного досвіду в підприємницькій освіті України / О.О.Романовський – К.: Деміург, 2002. – 400 с.
139. Романовський О.О. Хроніка вищої освіти США (на прикладі діяльності державних і недержавних закладів) / О.О.Романовський – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 1997. – 76 с.
140. Российская педагогическая энциклопедия. – М.:БРЭ, 1993. – Т.1.
141. Савина А.К. Польша: образовательная политика государства для 21 века / А.К.Савина // Педагогика – 2002 – № 8
142. Савина А.К., Долгая О.И. Новое в образовательной политике стран Восточной Европы / А.К.Савина, О.И.Долгая //Педагогика.–1994.–№5.–С.100–104.
143. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи / О.Я.Савченко.–К.: Генеза, 1999. – 368 с.
144. Сагарда В.В. Форми і методи організації навчального процесу в зарубіжних вузах / В.В.Сагарда //Нові технології навчання.–К., 1992.–Вип.7.–С.123–127.
145. Салимова К.И. Образовательная школа Японии в 21 веке / К.И. Салимова // Педагогика – 2002 – № 8
146. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка / А.А.Сбруєва. – Суми: ВТД "Університетська книга", 2004. – 320 с.
147. Селиванов И.Н. Опыт использования французского языка как средства межнационального диалога в Камбодже / И.Н.Селиванов // Восток – 2001 – № 1 – С. 97-103
148. Сигуан, Мигуэль, Макни, Уильям Ф. Образование и двуязычие / Сигуан, Мигуэль, Макни, Ф.Уильям – М.: Педагогика, 1990 –180 с.
149. Сидоренко О.Л. Приватна вища освіта: шляхи України у світовому вимірі / О.Л.Сидоренко. – Х.: Основа, 2000. – 256 с.
150. Сіднєв Л. Роздуми над навчальним планом / Л.Сіднєв // Рідна школа – 1993 – №4
151. Соколова М.А., Кузьмина Е.М., Радионов М.Л. Сравнительная педагогика / М.А.Соколова, Е.М.Кузьмина, М.Л.Радионов. – М.: Просвещение, 1978.
152. Сорос Дж. Новая глобальная финансовая архитектура / Дж.Сорос // Вопросы экономики – 2000 – № 12 – С. 56-84
153. Спок Б.Разговор с матерью / Б.Спок. – К.:Вара, 1994.
154. Средняя школа в странах Тропической Африки. – Экспресс-информация. –М., 1992.–Вип.6.
155. Супрунова Л.Л. Базовое педагогическое образование в современной Индии / Л.Л.Супрунова //Педагогика.–1993.–№4.
156. Супрунова Л.Л. Концепция реформирования индийской школы / Л.Л.Супрунова // Педагогика –1997 – № 6
157. Супрунова Л.Л. Стратегические линии реформирования общего образования в Индии / Л.Л.Супрунова // Педагогика – 1996 – № 1
158. Сухорський С. Освіта закордоння / С.Сухорський. – Львів:Основа, 1995.
159. Таратайцев З.З. Релігійне виховання в освіті європейських країн / З.З.Таратайцев // Шлях освіти – 2001 – № 2 – С. 25-28.
160. Таратайцев З.З. Релігійна освіта в зарубіжній сучасній школі / З.З.Таратайцев // Педагогічна газета – 2001 – № 8 (серпень). – С.3.
161. Таратайцев З.З. Релігійне виховання в умовах демократизації освіти в країнах Європи / З.З.Таратайцев // Педагогіка толерантності – 2001 – № 2 – С. 23-26.
162. Тедеско Х, Амідю М. Початкова освіта: тривалість навчання і кількість годин / Х.Тедеско, М.Амідю // Шлях освіти, 1998, № 3
163. Теличко Н. Організація навчання обдарованих і талановитих молодших школярів у США / Н.Теличко // Рідна школа – 2006 – № 10 – С. 78-80.

164. Тесфайеус Тешола Волдейес Традиционная система воспитания в Эфиопии / Тесфайеус Тешола Волдейес // Педагогика – 2002 – № 2
165. Томіш А. Іслам – це національна релігія / А.Томіш // Людина і світ, 1994 – № 1
166. Турсунов А. Ислам и наука / А.Турсунов // Наука и религия –1989 – №№ 7,8.
167. Уранов Г.В. ЮНЕСКО / Г.В.Уранов– М.: Международные отношения, 1986
168. Ушинський К.Д. Про народність в громадському вихованні / К.Д.Ушинський – К.:Рад.школа.–Т.1.–С.43–103.
169. Ушинський К.Д. Три елементи школи / К.Д.Ушинський /Вибрані твори в 2-х т.– К.: Рад.школа, 1983.– Т.1.– С.26–38
170. Уюньтна Китайські педагоги про виховання особистості / Уюньтна // Шлях освіти – 1999 – № 3
171. Фініков Т.В. Сучасна вища освіта: світові тенденції і Україна / Т.В.Фініков. – К. : Тансон, 2002 – 175 с.
172. Формирование общества, основанного на знаниях. Новые задачи высшей школы: Доклад Всемирного банка. – М.: Весь мир, 2003 – 200 с.
173. Фром Алан. Азбука для родителей / Фром Алан.: Пер. с англ. – Екатеринбург: Литур. – 2004. – 348с.
174. Хорошилов А.В., Селетков С.Н. Мировые информационные ресурсы / А.В.Хорошилов, С.Н.Селетков– СПб: Питер, 2004. – 176 с.
175. Чижевський Б. Місце і роль приватних закладів у загальній системі освіти / Б.Чижевський // Шлях освіти – 1998 – № 3
176. Чопра, Дипак. Семь Духовных Законов для родителей: Руководство для достижения успеха и реализации всех возможностей ваших детей / Чопра, Дипак, – К. София. – 2003. – 240 с.
177. Чулкова Л. До проблеми соціалізації учнів у школах Німеччини / Л.Чулкова // Рідна школа – 2006 – № 12 – С. 77-78.
178. Шейко В.М. Вища освіта в країнах Заходу: соціальні та етичні аспекти / В.М.Шейко– Х.: ХДАК, 1999. – 152 с.
179. Ширинский А.Е. Проблемы образования в развивающихся странах / А.Е.Ширинский– М.:Просвещение, 1985.
180. Шльосек Ф. Реформа освіти в Польщі / Ф.Шльосек // Шлях освіти – 1998 – № 3
181. Яновський А. Школа громадянина: американський досвід – наші потреби / А.Яновський – Львів: Літопис, 2001. – 203 с.
182. Ятченко А.Д., Герасіна Л.М. Реформа освіти: міжнародний досвід та національні сподівання української держави / А.Д. Ятченко, Л.М.Герасіна //Рідна школа.– 1993.–№ 2.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. <http://www.edu.yar.ru/russian/navigator/index.html>
2. <http://www.lita.ru/love/fam/article482.html>
3. <http://www.deti-spb.ru/>
4. <http://familytimes.com.ua/>
5. <http://parent.fio.ru/news.php?n=32872&c=1475>
6. <http://www.kleo.ru/sem.shtml>
7. <http://inter-pedagogika.ru/image/pedagogika.gif>
8. www.francetour.ru
9. www.studyabroad.ru
10. www.infrance.ru/education/education.html
11. www.i-mba.ru/HTML/ed_france.htm

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Виникнення і становлення порівняльної педагогіки як науки.
2. Розвиток порівняльної педагогіки в Україні.
3. Предмет і завдання порівняльної педагогіки.
4. Місце порівняльної педагогіки в системі педагогічних наук.
5. Взаємозв'язок порівняльної педагогіки з іншими науками.
6. Методи дослідження порівняльної педагогіки.
7. Основні підходи до опису матеріалу порівняльної педагогіки.
8. Порівняльна педагогіка як навчальний предмет у системі професійної підготовки.
9. Функції порівняльної педагогіки
10. Історико-культурні і освітні традиції країни.
11. Соціально-економічні, інформаційні та політичні фактори розвитку освіти зарубіжних країн.
12. Взаємозв'язок релігії й освіти.
13. Особливості шкільної освіти в полікультурному суспільстві.
14. Поділ країн на регіони. Характеристика регіонів.
15. Регіональні прояви особливостей розвитку освіти в світі.
16. Державний характер організації і фінансування систем освіти.
17. Тенденції централізації і децентралізації управління освітою в різних країнах світу.
18. Роль і місце приватних освітніх закладів в сучасних освітніх системах.
19. Принципи відкритості і селективності навчання в освітній політиці.
20. Структурні компоненти освітніх систем.
21. Традиціоналізм як основа побудови навчально-виховного процесу в школі.
22. Роль прогресивізму в організації діяльності освітніх закладів.
23. Раціоналістичні теорії навчання.
24. Сучасні педагогічні погляди на проблеми навчання й виховання.
25. Організація навчання в початковій школі.
26. Особливості організації навчання в середній школі.
27. Форми і методи навчання в зарубіжних школах.
28. Способи контролю й оцінювання знань учнів.
29. Форми та методи соціалізаційного впливу школи.
30. Історія появи університетів - перших вищих навчальних закладів. Традиції організації їх діяльності.
31. Різновиди ВНЗ у зарубіжних країнах.
32. Організація діяльності ВНЗ, зміст і форми навчання.
33. Можливості навчання за кордоном.
34. Порівняльний аналіз якості навчання в світі.
35. Основні причини періодичного реформування систем освіти в більшості країн світу.
36. Шляхи і напрями реформування національних систем освіти зумовлені необхідністю різних видів грамотності.
37. Статус і діяльність учителів в зарубіжних країнах.
38. Теоретико-методологічні засади підготовки вчителів на Заході.
39. Своєрідність національних моделей професійної підготовки учителів.
40. Підвищення кваліфікації і перепідготовка учительських кадрів.
41. Провідні міжнародні міжурядові і неурядові організації та фонди освітнього спрямування, їх завдання та організаційні засади.
42. Проблеми неперервності освіти як важливий напрямок діяльності міжнародних організацій.